

colecția **monografii**

ANCA-ELENA BENȚA

**INVESTIGAREA CRIMINALISTICĂ A INFRAȚIUNILOR
DIN DOMENIUL SILVIC**

ANCA-ELENA BENȚA

**INVESTIGAREA CRIMINALISTICĂ
A INFRAȚIUNILOR
DIN DOMENIUL SILVIC**

Universul Juridic
București
-2025-

Delimitări conceptuale specifice domeniului silvic

Fenomenul infrafracțional în domeniul silvic a cunoscut în ultimii 25 de ani o evoluție îngrijorătoare, fără a exista măsuri vizibile sau reacții prompte de contracarare a acestuia. În ultima perioadă, când fenomenul a atins cote alarmante, iar Uniunea Europeană a atras atenția statelor membre asupra efectelor dezastruoase pe care le au tăierile ilegale și haotice de arbori asupra mediului înconjurător, au fost adoptate o serie de măsuri menite să stopeze acest fenomen.

Efectele negative ale defrișărilor de păduri, ale tăierilor ilegale de arbori se fac simțite tot mai pregnant în mediul înconjurător, astfel că la momentul actual, combaterea acestor acțiuni ilicite constituie nu numai o problemă la nivel național, dar și la nivel european și global.

Urmările infrafracțiunilor silvice sunt nu numai materiale, valoarea pagubelor materiale fiind extrem de mare și obținută într-un timp scurt, dar aceste infrafracțiuni silvice au urmări grave și din punct de vedere ecologic, atât imediate, cât și pe timp îndelungat. Astfel, menționăm doar câteva dintre acestea, și anume: riscul crescut de calamități naturale, inundațiile, alunecările de teren, deșertificarea și eroziunea solului, poluarea și, nu în ultimul rând, dar poate una dintre cele mai grave urmări, afectarea stării de sănătate a populației.

Subliniem, totodată, faptul că aceste urmări grave ale defrișării pădurilor și tăierilor ilegale de arbori au un caracter transfrontalier, context în care, protejarea mediului înconjurător trebuie să constituie o prioritate pentru toate statele.

Fiecare stat trebuie să adopte măsurile necesare protejării pădurilor, a fondului forestier și contracarării fenomenului infrafracțional în domeniul silvic, ținând cont de faptul că o gestionare neconformă, irațională a pădurilor determină urmări grave ce se răsfrâng asupra tuturor.

În continuare, sunt prezentate câteva delimitări conceptuale specifice domeniului silvic.

1.1. Aspecte introductive privind fondul forestier național

Pentru o înțelegere cât mai corectă a întregii lucrări, considerăm necesară o explicitare a noțiunilor de „*fond forestier național*” și „*pădure*”, atrăgând atenția, totodată, asupra faptului că nu există un raport de identitate între cele două noțiuni, ci un raport de la gen la specie, aspect ce reiese din prevederile art. 1 și art. 2 din Legea nr. 46/2008 – Codul silvic, cele două noțiuni suprapunându-se în parte.

○ 1.1.1. Conceptul de fond forestier național

Dispozițiile art. 1 din Legea nr. 46/2008 – Codul silvic definesc noțiunea de fond forestier național. Conform acestor prevederi, fondul forestier național este definit ca fiind „*totalitatea pădurilor, a terenurilor destinate împăduririi, a celor care servesc nevoilor de cultură, producție sau administrație silvică, a iazurilor, a albiilor pâraielor, a altor terenuri cu destinație forestieră, inclusiv cele neproductive, cuprinse în amenajamente silvice la data de 1 ianuarie 1990, inclusiv cu modificările de suprafață, conform operațiunilor de intrări-ieșiri efectuate în condițiile legii, indiferent de forma de proprietate*”.

Fondul forestier al României reprezintă 27,3% din suprafața teritoriului țării, aproximativ 6.529 mii hectare la nivelul anului 2013, conform datelor prezentate de Institutul Național de Statistică (INS). Această valoare clasează România sub nivelul mediu al Uniunii Europene care este de aproximativ 36%. State membre ale UE precum Finlanda, Suedia și Slovacia sunt statele cu cele mai mari suprafețe ale fondului forestier, de 65,5%, 62,6%, respectiv, 61% din teritoriu.

La nivelul anului 2015, fondul forestier național înregistrează o creștere de 10.534 hectare (0,16%), comparativ cu anul 2014, ajungând la o suprafață de până la 6.555 mii hectare, potrivit datelor prezentate de INS, ajungând la sfârșitul anului 2021 ca fondul forestier național să ocupe 6.607 mii hectare, reprezentând 27,7% din suprafața țării, iar la finalul anului 2022 ajungând la o suprafață de 6.613 mii hectare, înregistrându-se o ușoară creștere datorată în principal unor reamenajări de pășuni împădurite și introducerii în fondul forestier a terenurilor degradate¹⁵.

În raport de conceptul de fond forestier național se conturează conceptul de „vegetație forestieră din afara fondului forestier”, și anume, vegetația forestieră situată pe terenuri din afara fondului forestier național.

1.1.1.1. Trăsăturile fondului forestier național

a) Ținând cont de faptul că fondul forestier prezintă o importanță deosebită pentru oameni, Codul silvic dispune că fondul forestier „constituie bun de interes național”, calitate în care este supus regimului silvic, indiferent de forma de proprietate. Din caracterul de „bun de interes național” al fondului forestier național rezultă faptul că normele ce reglementează regimul specific au un caracter imperativ.

b) Codul silvic, la fel ca și Constituția României, recunoaște *dubla natură a dreptului de proprietate* și, potrivit art. 3 alin. (1), „Fondul forestier național este, după caz, proprietate publică sau privată (...)”, iar prevederile art. 3 alin. (2) din Codul silvic stabilesc că „Dreptul de proprietate asupra terenurilor care constituie fondul forestier național se exercită în conformitate cu dispozițiile prezentului cod”, ceea ce înseamnă că proprietarul terenurilor ce constituie fondul forestier național este ținut la respectarea dispozițiilor Codului silvic, dreptul său de proprietate manifestându-se în limitele stabilite prin Codul silvic și celelalte norme silvice în vigoare.

Potrivit legii, după forma de proprietate, fondul forestier național poate fi:

- proprietate publică a statului,
- proprietate privată a statului, care a trecut, în condițiile legii, din proprietatea publică a statului în proprietatea privată a acestuia, în vederea reconstituirii dreptului de proprietate;
- proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale,
- proprietate privată a persoanelor fizice și juridice,
- proprietate privată a unităților administrativ-teritoriale¹⁶.

În cazul unităților administrativ-teritoriale, fondul forestier proprietate privată a acestora cuprinde pășunile împădurite, incluse în domeniul privat al unităților respective și care, prin efectul Codului silvic, se includ în fondul forestier național. În ceea ce privește terenurile forestiere din domeniul public al unităților administrativ-teritoriale, Codul silvic prevede interdicția trecerii acestora din domeniul public al unităților administrativ-teritoriale în domeniul privat al acestora.

¹⁵ Sursa: Revista „Statistica activităților din silvicultură în anul 2021”, Institutul Național de Statistică, 2022, p. 6, https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/statistica_activitatilor_din_silvicultura_in_anul_2021.pdf; Revista „Statistica activităților din silvicultură în anul 2022”, Institutul Național de Statistică, 2023, p. 6, https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/statistica_activitatilor_din_silvicultura_in_anul_2022.pdf, accesate la data de 1 mai 2024.

¹⁶ Conform art. 7 alin. (1) din Legea nr. 46/2008 – Codul silvic.